

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑԷ

Բոժա Ս սեպտ.— Իթալիա ասաքրիներն թիկրեքէ միւթէ վէճերէն հարեքէթէ հաղըր պուլունտուգլարը հաճատիսին Սթէֆանի անէնթէօի թէքղիպ իտիեօր: Ժէնէրալ Պալ-տիսէրա, ուսուրը հիւքիւմէթի եւտը իտա-րէսինէ ավագ իւզրէ եագընտա Պագէեէ կիտէնէք աիր:

Գօրէնհակ.— Ջար վէ Ջարիցա էօյլէեին պուրահա մուվասըլէթլէ, գրալ Ֆաժիլեսը թարափընտան իսթիգալօլունմուշար տըրո Եօլտա էհալի թարափընտան շիտտէթլէ ալ-գըշլանմըշար տըր: Սօգազլար Բուս, Ֆը-րանսըզ վէ Տանիմարգա պայրազլարըյա-տօնատըմըշ տըր: Միւշարիլէյհիւմա Գօրէն-հակտա 15 կիւն գատար գալանագլար տըր:

Բարիս.— Բուսիա սէրաի իմքէրաթօրիսի մարէշալը՝ Ջար վէ Ջարիցանըն Բարիստէ ի-գամէթլէրի վէ մէրասիմի գապուլիեէլէրի հագգընտա խարիճիեէ նաղըրը Մ. Հանօթօ իլէ միւշաքէրէ իթմէք իւզրէ Բարիսէ մու-վասըլէթ իթմիշ տիր:

Մատակասգարտան ալընան սօն բօսթ— Եէգիրէ անվալը ուսու միեէսինին չայեանը մէմնուներէթ օլմահաճագ պիր բատտէտէ պուլունտուգլունու միւպէյիսին տիր:

Խարիճիեէ նաղըրը Մ. Հանօթօ՝ պիր թի-հարէթ մուգալէլէնամէսի ագտը զըմընտա իթալիա վէ Բօրթիկէզ սէֆիրէրիլէ միւ-գաքէրէ իթմիշ տիր:

Բոժա.— Հապէշիսթան գրալը թարա-փընտան մուհարէպէեէ պէ թէքրաթ պաշլա-նաճաղը հաճատիսի րէսմէն թէքղիպ օլուն-մուշ տուր:

Հոկտ.— 15իւնտէ Ջարն իթալիանա կէ-լէրէք բրէնս տը Նաթըլըն իգտիվաճընտա հա-ղըր պուլունտուգլը պէեան օլունտուեօր:

Վիէննա.— Եունան գրալը պուրահա մու-վասըլէթ իթմիշ տիր:

Լօնտրա.— Աթրիգատա ինկիլիզլէր իլէ Մաթապէլիլէր արասընտա եէնիտէն միւ-սատէմէ վուգուա կէլէրէք, եէրլիլէրտէն 50 քիլի թէլէֆ օլմուշ տուր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնի Բաթրիգ Գայմագամը րիւթպ. Բարթուղիմէս Սրբազան հաղըթլէրի տիւն ատիեէ նաղըրը Ապտիւր Բահման վէ զապ-թիեէ նաղըրը Նազիմ բաշալար հաղարաթը-նը գիւհարէթ իլլէմիլլէր տիր:

Խասքէօյ միւհթանճիլնի իշին ախիւրէն իհ-սան պուրուլուն 1200 իրաի օսմանինին հիւսնի թէվզի վէ իտարէսինէ նէղարէթ իթ-մէք իւզրէ, Էրմէնի Բաթրիգ Գայմագամը րիւթպ. Բարթուղիմէս Սրբազան հաղըթլէ-լէրինին թէնսիպի իւզէրինէ, Վանքեան Գեր. Արիստակէս Մ. Վարդապետին րիւհասէթի թաշթընտա պիր գօմիսիօն թէլէթլ օլուն-մուշ, վէ Պէյօղու ալայ պէյի Հաֆըզ Սապ-

րի պէյ իլէ Թէրզեան Գրիգոր էֆ. տախի պու գօմիսիօնա աղա թայերն գըլընմըշար տըր:

Գօմիսիօն՝ թալիմաթը մուհիպինէ մահէլ-լէրինտէ իյֆաի վազիթէեէ պաշլամըշ տըր:

Միւշարիլէյհի Գայմագամ Սրբազան հաղ-րէթլէրի Նիշան Թաշթընտա վազը խանէլէրին-տէ գալտըգլարընտա, եալընըզ ուսուրը աւ-մէ իլէ իշթիլալիտէնէթլէրինտէն, ահատաը նասըն, քէնտի իլլէրի իշին տօղրուտան տօղ-րու Բաթրիգ խանէլէ միւրահաճատլարը լա-զըմ կէլտիկի, վէ Բաթրիգ խանէլէտէ ահատ-տը նասըն իլլէրինէ պագմահա՝ Գայմագամ Սրբազանըն օրատա պուլունտուգլը կիւն-լէրտէ Գեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազանըն մէ-մուր օլտուգու, վէ կէրէք Բաթրիգ խանէլէտէ վէ կէրէք Նիշան Թաշթընտա խանէլէտէ իքի Դիւան թէլէթլ օլունտուշ օլուպ, սապա-հ սաաթ Յտէն աղա՝ 10ա գատար աշք պուլունտուգլարը խապէր ալընմըշ տըր:

Էրմէնի Բաթրիգ խանէլէ թարափընտան Գարոգիլլէր իլէ Աւագիւրէցլէրէ, վէ Թաղ. Խորհուրդ հէյեթլէրինէ աթիտէթի թահ-րիւթ կէ օնտէրիլմիշ տիր:

Նորին Կայսերական Վեհափառութեան Օգոստափառ Սուլթանին կողմանէ թիկնա-պահ մը գալով յԱղզային Պատրիարքարանս, Մայրաքաղաքի մէջ ապահովութեան կա-տարեալ իննէր յայտարարած և յանձնա-րարած է որ զեկուցուի Հայ խանութպանաց և արհեստաւորաց խանութին բանալ և ի-րենց գործերովն զբաղի:

Կը փութամը ուրեմն Կայսերական սոյն բարձրագոյն հրամանը հաղորդել Ջեր Սի-րիւթեան, որպէս զի ըստ այնմ հարկ ե-ղած զեկուցումն ընէք այնպազ ձեր թա-ղին ժողովրդեան:

Մնամ աղօթարար

Պատր. Յեղապահ

ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Պատր. Հայոց, Կ. Պօլիս

23 օգոստոս 1896

Էրմէնի Բաթրիգ խանէլէ թարափընտան ուսում Էրմէնի քիլիսլէրինէ աթիտէ սու-րէթլէրի տէրճ օլունան իքի գըթա իւան կէօնտէրիլմիշ տիր:

Կայսերական իրատէնով և Ներքին Գոր-ծոց Նախարարութեան Վսեմ. Խորհրդակա-նին նախագահութեան ներքեւ կարգեալ Պետական Յանձնաժողովոյ կողմէ երկու ծա-նուցագրեր ուղղուած են ի Պատրիարքա-րանս, որոց առհասարակ օրինակներն,

Էրմէնի Բաթրիգ Գայմագամը րիւթպ. էֆէնտի հաղըթլէրինէ:

Րիւթպէթլու էֆէնտի հաղըթլէրի:

Տէրիսաաւաթ վէ պիլատը սէլէսէտէ քեային Էրմէնի մէքեաթիպի մուալլիմիլինին էսամիսի իլէ նէրէլի օլտուգլարընըն վէ հալ ու շանլէրինին պիլիմէսինէ գօմիսիօնա

իւզում կէօրիւնտիւկիւնտէն, օ եօլտա պիր գըթա տէֆթէրին սլրիան թանզիմ վէ իր-սալի վէ իշլէրինտէ շիւպհէլի թագըմընտան օլմագ իւզրէ Բաթրիգ խանէլէ թահթը զանն-տա պուլունտուգլարըն էսամիսի պալէասընտ իւարէթ իտիլմէսի խուսուսընա հիմէմի ալի-եէլէրի տէրքեաթ պուլուլմագ պապընտա էմր ու իրատէ էֆէնտի հաղըթլէրինին տիր:

22 Րէպի իւլէվզլէ սէնէ 1314

20 Օգոստոս սէնէ 1212

Էրմէնի Բաթրիգ Գայմագամը րիւթպ. լու էֆէնտի հաղըթլէրինէ:

Ելլիլտէն օլուպ շիւպհէլէ թահթընտա պուլունտան Էրմէնիլէրին գօմիսիօնա էսա-միսինին պիլիմէսինէ լիւզում կէօրիւնտիւ-կիւնտէն, պուլունտըն քիլիսէ իտարէլէրին-տէն իսիմէրի ալընարաթ տէֆթէրինին աճի-լէն գօմիսիօնա իրսալիլէ հիմէմի ալիեէլէրի տէրքեաթ պուլուլմագ պապընտա էմր ու իրատէ էֆէնտի հաղըթլէրինին տիր:

20 Օգոստոս սէնէ 1312

Արդ հաղորդելով Ջեր Սիւրիւթեանց սոյն հրամաններն, որք կը բղխին Կայս-իրատէնով կարգեալ Յանձնաժողովէն, կը յանձնարարենք որ բարեհաճիք այս մասին պարտապատշաճ տնայապաղ ի գործ դնել և մեզ յայտագրել, Աներկիտ ենք որ այսպի-սի պարագայից մէջ ի նկատի առնելով այն պարտականութիւնները, զորս ունի Աղզ. Պատրիարքարանս հանդէպ Կայս. Կառավա-րութեան, դուք եւս հոգածու կը լինիք ամէն միջոց ի գործ դնելու, որպէս զի մեր սիրեցեալ բարեսիրտ և հաւատարիմ ժողո-վուրդը ազատ մնայ որ և է կապածանքէ և չը վրդովի իւր անդօրրութիւնը:

Ա Զ Դ

Կը փութանք յայտնել Յարգոյ Հա-սարակութեան թէ ըստ կանխաւ ծա-նուցման Վարժարանս պիտի բացուի Սեպտ. 21/14ի. ուստի կը խնդրուի ի Մեծ. Ժնողաց որ հաճին յայնձնել մեզ իւրեանց սիրասուն դասերը:

Վարժարանս կ'ընդունի գիւնրօթիկ, կի-սաթօշակ և ցերեկեայ աշակերտուհիներ գո-հացուցիչ պայմաններով. մանրամասն տեղե-կութեանց փափաքողն հրաւիրեալ է ի Վար-ժարանս Գերց Ա. Յղութեան, ի Բերա Զէշ-մէ փողոց: Վարչութիւն Վարժարանին

Կը ծանուցուի Արգոյ Հասարակութեան թէ Տգթ. Անանեանին կտակին համաձայն, երկու Հայ-կաթողիկեայ տղայք պիտի զըր-կուին ի Թրիէստ, ուսումնին կատարելու տեղւոյն գիմնասիօնի մէջ, և երկու Վեննայի Համալսարանի համար:

Վասն որոյ, որոնք որ ի ծնողաց կը փա-փաքին օգտուիլ բարեյիշատակ բարերարին սոյն ազգօգուտ կտակէն, հաճին իրենց զա-ւակը օր առաջ ի ներկայացընել ի Պատրիար-քարան որ ի Սագըզ-աղաճ, իրենց յանախաժ

Վարժարանին բարի վարուց և ուսմանց վկա
յապարով, որպէս զի քննուին, և պէտք եղած
տեղեկութիւններն ստանալով՝ փութան յու-
ղեւորութիւն ի Թրիշտ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԻԽԹԱՐԵԱՆՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԲԱՆԿԱԼԹԻ

Վարժարանի 40րդ ապրեքըմանը պիտի
բացուի առաջիկայ Սեպտ. ամսոյ 2/14ին.
իսկ դասախօսութիւնք պիտի սկսին Նոյն. ամ-
սոյն 5/17ին Հինգշաբթի օրը:

Վարժարանս՝ իւր ութ ամեայ ուսումնական ընթացից մէջ կ'աւանդէ միջնակարգ վարժարանի յատուկ ամէն գիտութիւն. բայց յարմարելով տեղոյս պահանջմանց և պիտոյից առանձինն մտադրութիւն կը նուիրէ ուսողական գիտութեանց և տօնարակալութեան :

Վարժարանիս ուսմունքն կ'աւանդուին
 յիմօրիսակի հայերէն և քաղղիրէն լեզուաւ:
 Բայց ասոնցմէ զատ պարտաւորիչ են նաեւ
 տանկերէն և զերմաներէն լեզուներ:

Վարժարանիս մէջ՝ Մխիթարեան Հայրե-
րէ զատ՝ կը պաշտօնավարէն նաեւ ինը ար-
տաքին ուսուցիչ։ Գաղղիերէն ու գերմանե-
րէն լեզուաց, և ուսողական գիտութեանց
ուսուցիչներն Վլայեայ (diplômé) են։

Վարժարանս կ'ընդունել ո'չ միայն գիշեր-
թիթիկ, այլ նաեւ ցերեկոթիկ և արտաքին
աշակերտ : Ընդարձակագոյն տեղեկութեանց
փափաքողն հաճի զիմեւ Վարչութեանս, ո
րուն հասցէն է՝

Վարժարան Հարց Միջիմարտանց Վիճակայի
Բանկալթի, Կ. Պոլիս
9-10 (Վարդանիս)

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Յ Է

Բէսմի.— Սահէի գուտը թվահէի հազ-
ութի խիւաֆէթքէնահիտէ Տիւարապէթի,
Ան, Թրապիզոն, Սիվաս, Էրզրում, Խիւ-
սապէնտիկար, Մամուրէթ իւլԱղիգ, Մու-
սուլ, Էնգարէ, Գօնիա, Ատանա, Գաս-
թէմօնի վէ Հալէպ վիւահէթլէրինու տախի
իւմի ու ասաիլին պէրքէմու օլտուղու, մի-
գամը Սատարէթ օգոստոս 28 թարիխիյէ
վիրուտ իտէն թէլէկրաֆինումէլէրտէն աշու-
րըլըլ տըր:

—Կիրիտին սօն գարը ըզլըզլարը էսնա-
պընտա Եռնանիսթանտան Կիրիտէ ֆիրար
խտէրէք, ֆէնէտէ կիրուհընա պիրէշմիշ, վէ
պիր թագըմ հարաքեաթը շէգավէթթեա-
րանէնէ իճթիսար իլլէմիշ օլան Եռնան զա-
պիթլէրինտէն Անը Աթինա տիվանը հարպը
հուզուրընտա մուհաքէմէ օլունարագ, հիւմ-
էսինին իտամլարընա հիւքմ իտիվիշ, վէ
հիւքմիւ մէզքիւր գրալ թարափընտան
Թաստիգ օլունարագ, մլրգուման մահքիւմ
էրին ետգընտա իտամլարը մուգարէր պու-
ռունմուշ տուր :

—Պահրը Սէֆիտտէ գօնթր տմիրալ Բօ-

Թիէ գոմանտասը ալթընտ եազընտ պիր
Ֆրանսըզ ֆիլոսոփ թէչքիլ օլուկանաշը խա-
պէր վէրիլիեօր :

— Խառատ օրտուրի Հիւմանեռնու միւշիբի
եալիւր էքրէմի հազրէթի Բատրիարհի Բեռն
Բաշա հազրէթէրի իեատէրի աֆիւեթիւ, տիւն
մազաժը մէմուրիեթիւրիեթի թէրիֆ իյլէ-
միշլէր տիրու

—Այժանիւ սէֆիրի պարօն Զառւոճա
նէշ տիւն Զարուի քէպիրէ կիտէրէք, ան-
թիգահըլաըը աօլաշմըշ տըր :

—Տէրւսասատէթ Ալմանիա սէֆարէթի մահէթինէ մէտուր Լօրէյ վաբօրու՝ էզվէլքի սապահ շէհրիմիզ լիմանընս, մուվասըլէթի իյ-էլմիշ տիր, Գատիմ սէֆարէթ մահէթ վաբօրու խըտմէթինի իյֆա լատէն տիկէր Լօրէյ սէֆինէսինին իտարէի Մախսուսէթ Թարաֆընտան սաթըն ալընտըղը հավատիսի թէգդիպ իտիմիշ տիր :

—Տէրնայատէթ Իթալիա աչ ֆարէթի ի մա-
հէթիննէ մէմուր Կալիուա վաւորու , է վզէթի
աւալուչ Վէննէ ալկտէն շէհրիմիզ լիմանընա
կէլմիշ տիր :

—Սօփիատան արձանն պիւր թէլէկրաֆ-
նամէնէ նազարէն, բրէնս Ֆէրտինանտ, պիւր
միւստէթտէն պէրու իգամէթ իթմէքտէ
պոլլունտուղու Ռիօ մանասթըրընտան կէ-
ռն սալը կիւնիւ աղչամ իւզէրի շէհրի մէջ-
քարէ պտէթ իլլէմիչ տիր: — Պրանսալըն
Սօփիա Ժէնէրալ Գօնսօլօսու՝ Պրանսալ ընթի-
սի ճիւղուրու թարաֆընտան բրէնսէ իթա-
լունան Լէթիօն տ'Սնէօր նշանընըն կրան
Գօրտօնունու թէսլիմ իլլէմիչ տիր:

—Կէօմրիւք ըրեսումընտան մուսֆ օ-
ռւպ, տախիլէն պիւ իսկիլէտէն տիկէր իս-
կիլէեէ նազլ օլուենն էլեանըն մէվրուտի-
րինճէ թէզթիւրէլէրի զահրինէ հազըլան
էրհէր, շահատէթնամէ վէ գայտ սուրէթի
գապիլինտէն օլտուկունան, պուելարա Յէր
ըրուշուգ բուլ հարըտըրըլպ հարըտըրը-
մահաճազը իսթիզան զըլընմասըլա, Յէր
ըրուշուգ բուլ հարըտըրըլմասը լազըմ կէ-
տէնէկի մագասը Սատրապամիտէն Բուսուամթ
մանէթինէ իշար պուրուլմուշ տուր :

—Քէրէսթէն նազարինէ մախսուս 2500 թ-
նէլաթօ հանձինտէ իբր ատէտ սահ թէք-
նէ՝ ըրմօրքէօրէր վասըթասըլլա Բուսիատան
դէթիրիւմէքտէ իքէն, էվէլէրի կիճէ գուհուր
տէն ֆուրթուռնատան Պուրկասաչըզգլարըն-
տա իքիսի պէյնինտէ վուզու պուլան շիտ-
ոնէթիւր պիր միւսատէմէտէ, պուռնլարտան պի-
րիսի զարգ վէ նապէտիտ օլմուշ, վէ տի-
էրի պաշ թարաֆընտան սազաթլանմըշ
տէ տէ, եւլէն պէզլէրի վասըթասըլլա
սախնէտար օլան մահլլէրի գարաթտըրլա-
տէ տուռն սապահ Պիւնիւքտէրէնէ մուվա-
ընէթի իթմըշ, վէ զորգ օլմասը միւհթէմիւ
պուլունտուղուռնտան, համուլէտիսին օրահա-
ըզարըլմագտա պուլունտուղու խապէր ա-
ընմըշ տըր:

ԳՕԼԷՐԱ. — Սալը կիւնիւ Իսկէնտէրբէտէ
ժելրատան վուգուաթ օլմաիւպ, լաքին
Բանիրէտէ 35 վուգ. 28 վէֆ. վէ մահալը
Խիրէտէ 31 վուգ. 18 վէֆ. քուհուրա կէլ-
իշ տիր:

ԻՔԻ ՊԻՍՈՒԶԼԱՐ

Պու. էսնատե Շարլո, պաշտոնը է՝ յմիշ օր
տուղու հաշտե սիւքիւթ իւզրէ տուրմագտա
խտի :

Պարուհի, քէյֆի սուրէթտէ էթրաֆա
աթֆը նազար իյէտի: Պատէհու Պէրթինէ
խիթապէն,

— Էյ սէն Պէրթին, սէնի իսթիճվապ իթմէ եւէլքլէրինէ է միօնմիսին, Սէն-Բըմի ֆապ-րիգասընը գաթի սուրէթտէ թէրք իթմէգ-տէն էվվէլ պիմէմ նէ գատար մահէլլէրտէն թարտ օլունտուղունտան խասպէրտար օլա-ճագլար, վէ ուսթա պաշընըն սաաթընը սիրգաթ իթմէքլէ մազնուէն օլտուղունու թահգըգ խտէճէքլէր տիր, էկէր օլվագըթ գըճ իրինի չէօգմէք թէտպիրի ինթիեաթա եարտնէսինի գուլլանմամը օլսա իտին, չու սաաթտա մահպէստէ պուլունաճագ իտին, իմտի պու հալլէր իֆթիխար իտէճէք չէյ-լէրտէն տէյիլ տիրլէր, տէտի:

Պէրթին գլխարարագ ,

— Պատճառիւ, իւլէսիւ օւմատըղըմ պիր
խէ՛՛տատան տօխաեը պէնի իթհամ իթմէնիդ
հագգսըզլըգ տըր, տէյի պէհան իյլէտի:

Պարուիւ.— (խթիհպա իտէրէք.) Այ՛ն
մի պու խէթաւը իշէմէտին : էյ սաման եւ-
թաղընըն ալի ընտան չըգան սաաթա ն' տի.
մէի . օ սաաթը պէ՛ն մի օրահա գօրտում :

— Էվզէթ, հէր չէյ պէնր պուճտան տօ-
լաեը իթ համ իթ մէքտէ իսէ տէ, պէն պի-
սուէնում :

— Հէր քէս տէ պիտուչ օլտուզունու սէօյ-
 իր ամամ, պունունլա նէ՝ իսպաթ օլունուրի
 Հէր նէ իսէ, չիմտի պէն էփքեարըմը խիւ-
 լասաթէն առլաթաեըմ, Պիր թագըմ էրպա-
 պը մէրադ գարշըսընա կիտէրէք, իսթէտի-
 կինիզի հտգըմտա սէօյլէէէ պիլիրսինիզ, լա-
 քին պու հարէքէթիինիզին ճէգասընը իլք
 տէֆա սիզ չէքէճէքսինիզ, Պագաթ պէն րա-
 հաթըմ, չիւնքի սիզին օրաեա գաստար կիթ.
 մէհէճկինիզի, վէ պու մէրթէպէ պուտալա
 օլատըղընըըը պիլիրիմ:

Գարուիւ, ի ֆատէւերնին, մէջքիւր ի թի
կէնճին Ֆիբրինտէ նէ կիպի Թէլստի հառլ
ի թտիկին տէրք ի թտիկինտէն նաշի, վար
գուվկէթիլէ կիւլէրէք.

— Գիրք քննիմէ տաճա իւրաքէ իմ մէջ իս-
թէրիմ: Եկէր հաքիմէրին Նէզտինէ կիտէր-
սէնիզ, պիղզաթ քէնտինիգի գաբանճահա
տիււալիւմիւն յաճազսընըզ, եկէր կիթմէզ-
սէնիզ, սէյիիեէեի եաղմահա վէրմիւն զուտ-
ղունուզու սըրր սադլանտահադսընըզ, լաքին
սըրր սադլամադլա, պէնիմ շէրիքի թէօն-
մէթիմ գալմըն զուեօրսուեուզ. օ հալտէ
սիզ պէնի տէյիւ, պէն սիզի քէնշէմտէ
թութմուն զուեօրում: Իմտի, էկէր սիզ
թէտալիրսիզլիք Նէիիիէսի յաբադ պէնի
թութտուրուր իսէնիզ, պէն տէ սիզի թութ-
տուրանաղմ, տէտի, վէ սաման եաթաղը
նէզէրինտէ աէօնէրէք,

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԵՆՈՋ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԵԹԱ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ